

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Håndtering af COVID-19 i Børne- og Ungdomsforvaltningen

I vinteren 2021/22 var opretholdelse af almindelig drift i BUF udfordret pga. højt sygefravær med COVID-19. Forvaltningen iværksatte forskellige tiltag fx et vikarberedskab for at understøtte at institutioner kunne leve op til pasningsgarantien. Notatet samler op på erfaringerne og overvejelserne om håndtering af en evt. coronabølge igen til efteråret. Notatet er til orientering

Udfordringer med at holde institutioner åbne

I vinteren 2021/22 (december, januar og februar) var opretholdelse af almindelig drift i nogle institutioner i BUF udfordret pga. højt sygefravær med COVID-19 hos medarbejdere, samt øvrigt fravær relateret til COVID-19-epidemien fx fravær relateret til restriktioner, som nær kontakt til en person smittet med COVID-19, eller fravær relateret til syge eller hjemsendte børn.

Forvaltningen havde hjemmel til at lukke en institution, hvis der opstod en helt ekstra ordinær fraværssituation i en institution, som følge af covid-19. Ved et højt sygefravær og hvor den pædagogiske vurdering medførte, at det var uforsvarligt at modtage børn som sædvanligt. Det var en forudsætning, at institutionen med det samme arbejdede på at finde en løsning, så kommunen dagen efter eller hurtigst muligt derefter igen kunne opfylde pasningsgarantien.

Forvaltningens corona-support havde gennem sin vejledning til institutioner kendskab til 13 institutioner i december og januar (ingen i februar), der havde lukket en til to dage pga. mangel på ressourcer. Flere af institutionerne havde kortvarigt lukket ned uden forudgående dialog med områdeledelsen, men efter dialog med forvaltningen åbnede de igen dagen efter. Det kan ikke udelukkes, at der har været flere tilfælde af nedlukninger, som områdeledelserne ikke havde kendskab til, fx fordi nedlukningen var håndteret lokalt i en selvejende eller privat institution uden den fornødne orientering til områdeledelserne.

Der er ingen nationale tal på hvor ofte kommunerne i vinteren 2021/22 har været nødsaget til helt at lukke en institution pga. fravær relateret til

29-03-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 5111

Dokumentnummer i F2
1170795

Sagsnummer i eDoc
2022-0108968

Sagsbehandler
Anne Maj Denbæk

COVID-19-epidemien. KL har i februar 2022 i hhv. uge 6 og uge 8 spurgt kommunerne om de i den pågældende uge har benyttet den eksisterende hjemmel til at lukke en institution. I uge 6 svarede 8 ud af i alt 75 kommuner, at de havde benyttet muligheden, og i uge 8 svarede 1 ud af i alt 55 kommuner at de havde benyttet muligheden.

Muligheder for nedlukning eller dimensionering

Når en helt ekstraordinær situation opstod i en institution, fx hvor der i regi af covid-19 var så mange sygemeldte medarbejdere om morgenen, at det var uforsvarligt at modtage børn som sædvanligt, kunne ledelsen og bestyrelsen henstille, at forvaltningen lukkede institutionen, hvis alle muligheder for at finde ekstra personale var udtømte. Beslutningen herom blev truffet af forvaltningen. Herefter var det en forudsætning, at institutionen med det samme arbejdede på at finde en løsning, så kommunen dagen efter eller hurtigst muligt derefter igen kunne opfylde pasningsgarantien, så forældrene igen kan få passet deres børn.

Børne- og Undervisningsministeriet havde præciseret rammerne for pasningsgarantien således: *"Der kan være helt ekstraordinære og enkeltstående situationer, hvor en kommune er ude af stand til at opfylde pasningsgarantien, som ikke vil medføre, at kommunen skal hæve tilskuddet. Det er en følge af en almindelig retsgrundsætning om, at ingen kan forpligtes til det umulige."*

Derudover var der udelukkende hjemmel til dimensionering i forlængelse af et påbud udstedt af Styrelsen for Patientsikkerhed. Reglerne for dimensionering fremgik af nødpassningsbekendtgørelsen. Kommunalbestyrelsen kunne alene ved udløbet af et påbud fra Styrelsen for Patientsikkerhed beslutte at fortsætte den dimensionering af kommunale daginstitutioner og dagpleje, obligatoriske tilbud (sprogstimulerings tilbud), kommunale fritidshjem samt kommunale klub- og fritidstilbud efter dagtilbudsloven og skolefritidsordninger efter folkeskoleloven, som fulgte af påbuddet, i indtil tre dage.

I vintermånederne december 2021 til og med februar 2022 havde Styrelsen for Patientsikkerhed ikke givet et påbud til et dagtilbud i Københavns Kommune.

Mulighed for ændring af åbningstider i dagtilbud

Der er ikke i lovgivningen fastsat specifikke krav til åbningstiden i dagtilbud under kommunens forsyning. Kommunerne har løbende mulighed for at vurdere, hvorvidt dagtilbuddenes åbningstid modsvarer det lokale behov for pasning. Kravet i dagtilbudsloven er, at den daglige åbningstid skal udgøre et reelt pasningstilbud, og at åbningstiden under ét skal fastsættes, så den er egnet til at dække det lokale behov for fleksible pasningsmuligheder i dagtilbud. Beslutning om begrænsning af åbningstid eller lokale midlertidige nedlukninger

træffes af forvaltningen. Åbningstiderne er omfattet af den minimumskompetence som forældrebestyrelserne har efter dagtilbudslovens § 15. Forældrebestyrelserne kan derfor godt blive involveret og få indflydelse i forhold til åbningstider.

Tiltag fra forvaltningen til at understøtte skoler og institutioner under corona

Forvaltningen havde sundhedsfaglige medarbejdere på BUFs corona-telefon til at vejlede ledere på institutioner og skoler til at håndtere smitteopsporinger og corona-restriktioner, så enhederne derigennem kunne reducere smitte blandt børn og voksne. Det er forvaltningens oplevelse at lederne havde brug for sundhedsfaglig support til at kunne navigere i skiftende retningslinjer og til at kunne oversætte sundhedsfaglige retningslinjer til praksis.

Derudover var der oparbejdet en hjemmeside, så ledere nemt kunne finde nyeste viden omkring hvordan de skulle håndtere forskellige opgaver relateret til corona fx actioncard til smitteopsporing, regler omkring sygere registrering, ekstra rengøring mv.

For at frigive medarbejderressourcer udskudte forvaltningen kompetenceudvikling og minimerede eller udsatte projekter, der trak ressourcer fra dagtilbud og skoler.

Forvaltningen oprettede i januar-februar 2022 et medarbejderberedskab, som områdeledelserne kunne trække på, når de havde institutioner, der ikke kunne opretholde den daglige drift pga. medarbejderfravær. Beredskabet blev ikke anvendt i samme omfang, som institutionerne havde behov, da lederne var bekymret for kvaliteten. Beredskabet var medarbejdere fra forvaltningen, og dermed ikke kendte eller uddannede voksne og dermed ikke et udviklende tilbud. Det er forvaltningens oplevelse, at de steder hvor det havde givet anledning til uro i forældregruppen, blev det håndteret lokalt i forældrebestyrelser i samarbejde med institutionen.

Den nuværende håndtering af COVID-19 og smitsomme sygdomme

Den nuværende generelle anbefaling for håndtering af COVID-19 fra Sundhedsstyrelsen er at personer, der får symptomer på COVID-19 skal blive hjemme så længe de er syge, og at man kun skal lade sig teste hvis man får symptomer og er i øget risiko. Der er pt ingen særregler for skole, fritids- og dagtilbudsområdet.

BUF følger de generelle retningslinjer og anbefalinger for sygdomsforebyggelse i sundhedspleje, dagtilbud og skoler og fritidsinstitutioner, herunder Sundhedsstyrelsens "Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud" og "Smitsomme sygdomme hos børn og unge - Vejledning om forebyggelse i daginstitutioner, skoler m.v."

Myndighedernes generelle anbefalinger og retningslinjer er suppleret af BUFs egne retningslinjer for arbejdsgange og supportveje ved hhv. "almindelig sygdom og smitterisiko i institution og skole" og ved "alvorlig smitsom sygdom i institution og skole", der findes på opgaveportalen. Skoler og institutioner kan kontakte deres tilknyttede sundhedsplejerske for konkret vejledning. Derudover kan skoler og institutioner hente hjælp hos området fire sundhedsplejersker der er udpeget til hygiejnefyrtårne, samt fagligt centers sundhedsteam og lægekonsulent.

Et vigtigt redskab i den forebyggende indsats er sundhedsplejens lovpligtige tilbud om hygiejnetilsyn i institutioner og skoler, hvor der vejledes i sygdomsforebyggende arbejdsgange og tiltag. En del af en forebyggende indsats er at institutioner og skoler fastholder gode hygiejnerutiner, og tænker i særlige tiltag i uger med høj smitte fx fokus på opdeling af årgange og at syge børn holdes hjemme.

Håndtering af eventuel stigning i smitte med COVID-19 i efteråret 2022

Håndteringen af en lignende smittesituation vil være med udgangspunkt i de aktuelt gældende retningslinjer fra de nationale sundhedsmyndigheder.

Forvaltningen har gemt skabeloner og de arbejdsredskaber, der blev udarbejdet under corona-epidemien fx forskellige skabeloner til actioncard, forældrebreve, registreringsværktøjer, dataoversigter, nyhedsbrevsformater mv. så BUFs support hurtigt kan genoptage en systematiske arbejdsgang til at håndtere COVID-19 eller lignede epidemier.

Hvis der vurderes at være behov for genoprettelse af corona-telefonen vil det kræve oplæring af medarbejder til opgaven og evt. også ansættelse af sundhedsfaglige medarbejdere til opgaven eller lån af medarbejdere fra sundhedsplejen.